

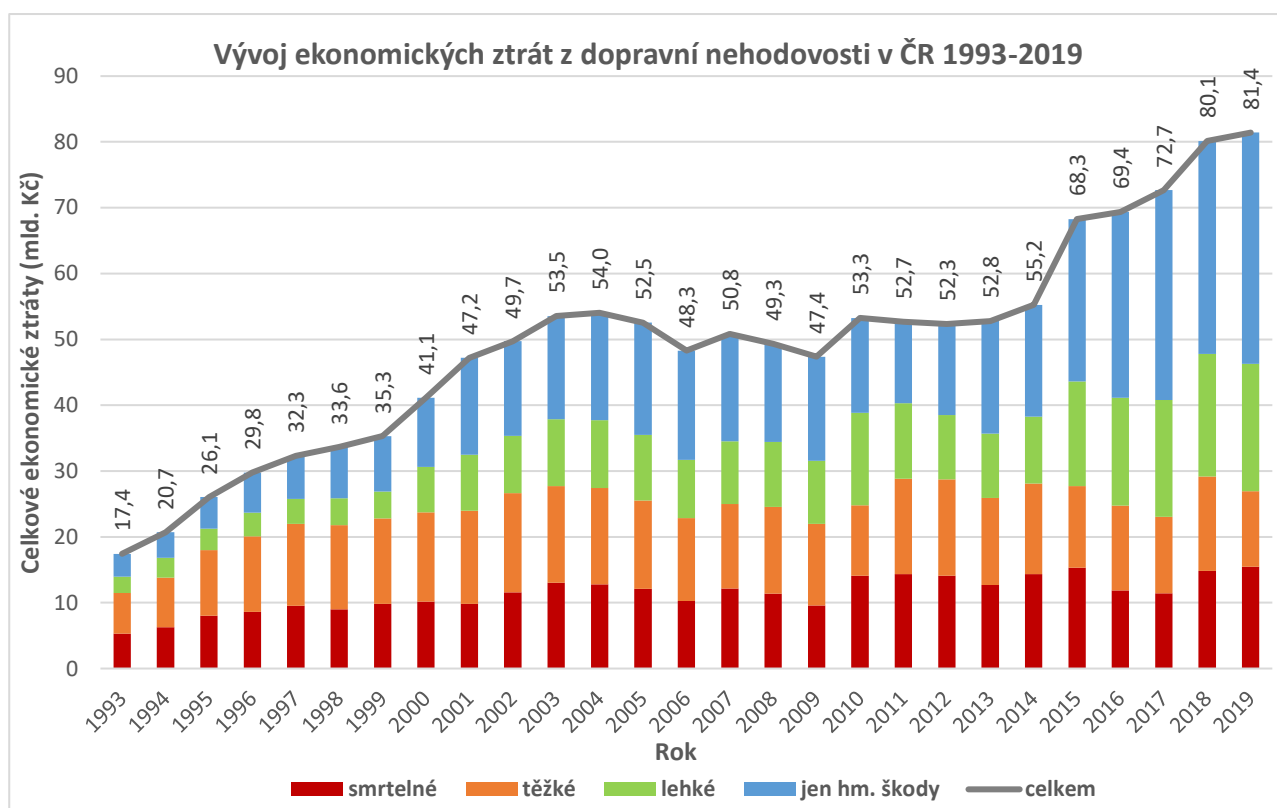
Tisková zpráva

Brno, 27. 10. 2020

Celkové ztráty z dopravní nehodovosti na pozemních komunikacích v roce 2019 opět překročily 80 mld. Kč

Konečné výsledky tak ukazují, že se jedná o finanční ztrátu ve výši 1,4 % hrubého domácího produktu (HDP). Při dopravních nehodách v roce 2019 zahynulo 617 osob (úmrtí do 30 dnů), 2 061 osob bylo zraněno těžce a 23 914 osob lehce.

Vývoj ztrát z dopravní nehodovosti na pozemních komunikacích v delším časovém období (1993-2019) je znázorněn v grafu. Výše celkových ztrát za rok 2019 činí 81,4 mld. Kč. Předpokládaná výše ztrát z dopravní nehodovosti za celý rok 2020 by se mohla vzhledem k vývoji situace (i vývoji pandemie) pohybovat přibližně kolem 75 mld. Kč.

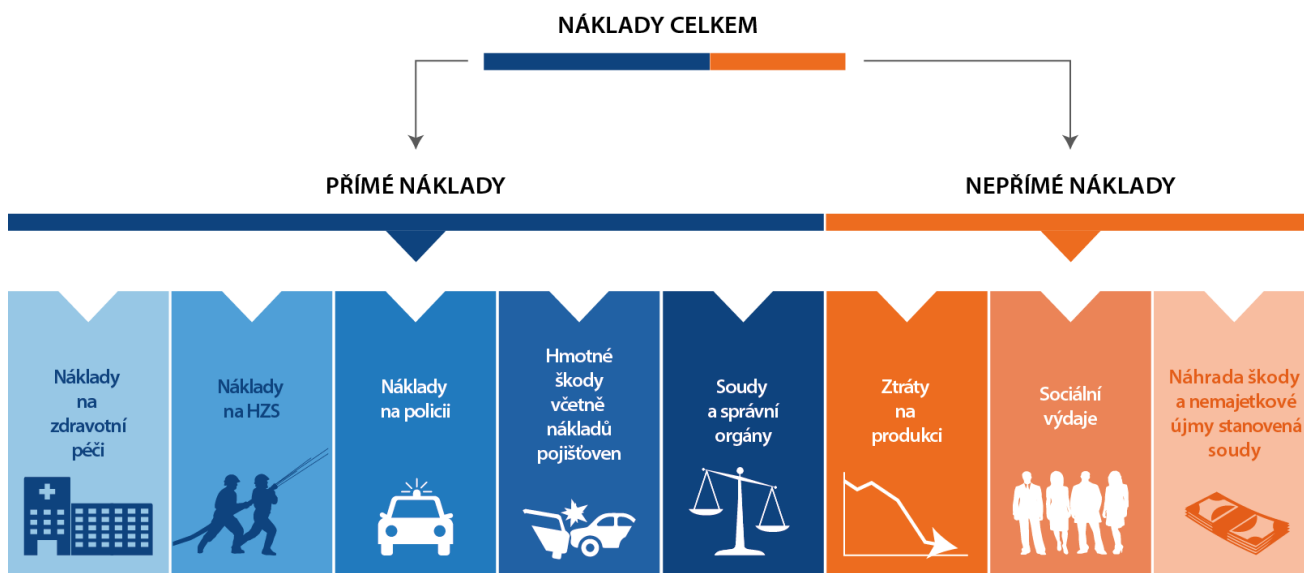
Proč a jak ztráty kalkulujeme?

Výše celkových ztrát z dopravní nehodovosti dává přehled o tom, jaké finanční dopady mají dopravní nehody na ekonomiku v tom nejširším možném úhlu pohledu - tedy na stát, firmy i občany. Následky dopravních nehod způsobují značné finanční ztráty jak na majetku a zdraví, náklady se taktéž týkají složek IZS, které u nehody zasahují, následné zdravotní péče a v neposlední řadě i odškodnění poškozených osob a aktivit souvisejících s vyčleněním zraněných osob z pracovního procesu. Vyčíslení ztrát slouží nejen pro celkový přehled o finančních dopadech dopravních nehod, ale i jako jeden z podkladů pro rozhodování o realizacích dopravně-bezpečnostních opatření, která mají za cíl snížení závažnosti a počtu dopravních nehod.

Výpočet ztrát vychází z certifikované **Metodiky výpočtu ztrát z dopravní nehodovosti na pozemních komunikacích** Centra dopravního výzkumu (CDV). Pro lepší představu jsou celkové náklady a ztráty níže schematicky rozděleny na náklady přímé a nepřímé. Přímé náklady vznikají bezprostředně po dopravní nehodě. Nepřímé náklady pak představují náklady a ztráty vznikající až s časovým odstupem po dopravní nehodě. Je třeba zdůraznit, že se tyto nepřímé náklady zpravidla všechny nepromítnou do ekonomiky v roce, ve kterém k nehodě došlo, ale přesouvají se do **nákladů let budoucích**. To se týká zejména položky ztráty na produkci, která vyjadřuje hrubý domácí produkt, jež by daná osoba vytvořila, pokud by nebyla usmrcena nebo těžce zraněna.

ROZDĚLENÍ NÁKLADŮ PRO VÝPOČET CELOSPOLEČENSKÝCH ZTRÁT

Zdroj: Aktualizovaná Metodika výpočtu ztrát z dopravní nehodovosti na pozemních komunikacích, CDV, 2017

Ekonomické ztráty za rok 2019 podrobněji

Celkové ztráty z dopravní nehodovosti za rok 2019 bylo možné vyčísřit až s časovým odstupem, neboť některé položky vstupující do výpočtu jsou zveřejňovány až v následujícím roce. Pro jednotlivé nákladové položky byly vyčísleny jednotkové ztráty na usmrcenou nebo zraněnou osobu při dopravní nehodě a také na nehodu, při které došlo pouze k hmotné škodě.

Výše jednotkových ztrát z dopravní nehodovosti na pozemních komunikacích za rok 2019 je uvedena v následující tabulce ve sloupci „Ztráta na osobu (nehodu)“. Kromě těchto údajů jsou v tabulce uvedeny celkové počty usmrcených a zraněných osob a také celkový počet nehod jen s hmotnou škodou. **Po vynásobení těchto čísel s jednotkovými náklady získáme celkovou výši ztrát z dopravní nehodovosti, což činí 81,4 mld. Kč. Jedná se o 1,4 % hrubého domácího produktu v ČR v roce 2019.**

V roce 2019 došlo ke zvýšení celkových nákladů u všech typů nehod (kromě těžkých zranění) i přes velmi mírný pokles počtu usmrcených a zraněných osob oproti roku 2018. Důvodem byl zejména nárůst jednotkových nákladů vlivem inflace. V roce 2019 však došlo i k mírnému zvýšení počtu nehod registrovaných Policií ČR.

Celkové ekonomické ztráty z dopravní nehodovosti za rok 2019

Výše ztrát	Počet osob (nehod)	Ztráta na osobu (nehodu) v Kč	Celkové ztráty v tis. Kč
na lidských životech (zemřelí do 30 dnů po nehodě)	617	25 041 000	15 450 000
v důsledku těžkých zranění	2 061	5 567 000	11 474 000
v důsledku lehkých zranění	23 914	809 000	19 346 000
z nehod jen s hmotnou škodou	86 766	405 000	35 140 000
Celkové ztráty za rok 2019 v tis. Kč			81 410 000

Zdroj: výpočet CDV

Jaká byla situace v jednotlivých krajích?

V následující tabulce jsou uvedeny celkové ztráty z dopravních nehod v roce 2019 v jednotlivých krajích. Pro lepší srovnání jsou celkové částky přepočteny na 1 obyvatele, na 1 km silnic a 1 motorové vozidlo daného kraje. Z těchto dat vyplývá, že v přepočtu na 1 obyvatele byly nejvyšší ztráty **v Ústeckém, Středočeském, Jihočeském a Královéhradeckém kraji**. Naopak nejnižší ztráty na jednoho obyvatele byly zaznamenány **v Moravskoslezském, Jihomoravském, Plzeňském a Zlínském kraji**.

Co se týče přepočtu ztrát na délku silniční sítě, nejvyšší ztráty byly evidovány **v Moravskoslezském, Ústeckém, Zlínském a Jihomoravském kraji**. Nejnižší ztráty na kilometr silnic byly **v kraji Plzeňském, Vysočina, Jihočeském a Karlovarském**. *Hl. město Praha zde není uvažováno pro nesrovnatelnou délku silniční sítě.

Ztráty na 1 motorové vozidlo jsou nejvyšší **v kraji Ústeckém, Středočeském, Vysočina a Královéhradeckém**, naopak nejnižší **v kraji Plzeňském, Jihomoravském, hl. městě Praha a v kraji Zlínském**.

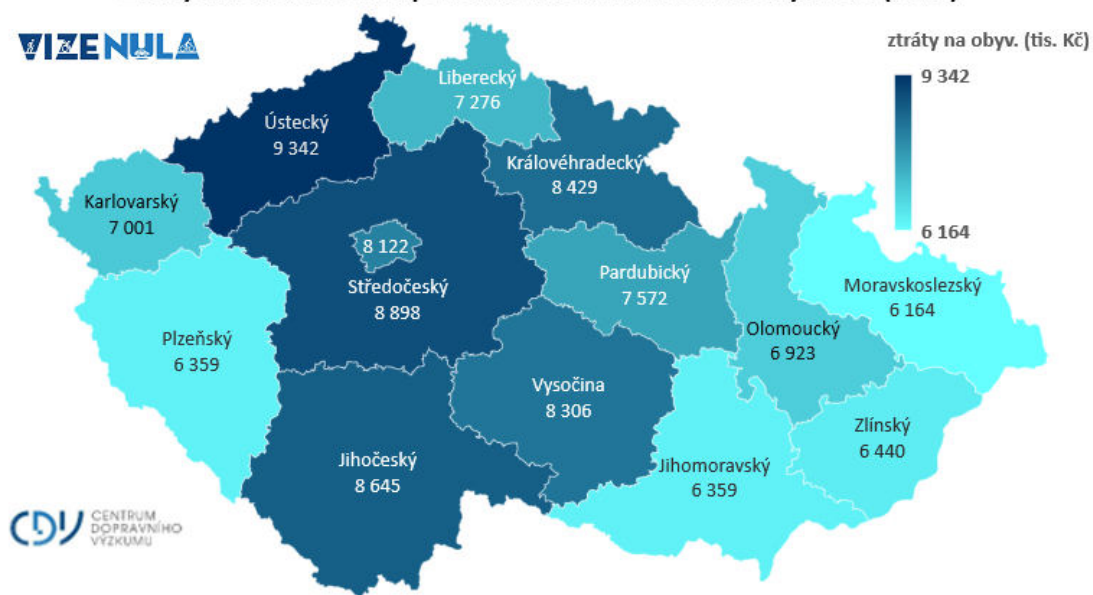
Ekonomické ztráty z dopravní nehodovosti za rok 2019 v jednotlivých krajích

Kraj	Ztráty (tis. Kč)	Ztráty/1 obyv. (Kč)	Ztráty/1 km (Kč)	Ztráty/1 mot.voz. (Kč)
Hl. m. Praha	10 800 000	8 122	*	9 105
Středočeský	12 300 000	8 898	1 280	11 712
Jihočeský	5 600 000	8 645	905	10 866
Plzeňský	3 800 000	6 359	732	7 948
Karlovarský	2 100 000	7 001	1 002	10 200
Ústecký	7 700 000	9 342	1 814	13 492
Liberecký	3 200 000	7 276	1 336	10 330
Královéhradecký	4 600 000	8 429	1 243	11 017
Pardubický	4 000 000	7 572	1 102	10 150
Vysočina	4 200 000	8 306	835	11 107
Jihomoravský	7 600 000	6 359	1 705	9 083
Olomoucký	4 400 000	6 923	1 216	10 449
Zlínský	3 800 000	6 440	1 756	9 757
Moravskoslezský	7 700 000	6 164	2 126	10 125
CELKEM	81 400 000	7 603	1 458	10 341

Zdroj: výpočet CDV

V následujících kartogramech jsou graficky znázorněny jednotkové ztráty v jednotlivých krajích. Čím je barva tmavší, tím jsou ztráty vyšší (viz legenda).

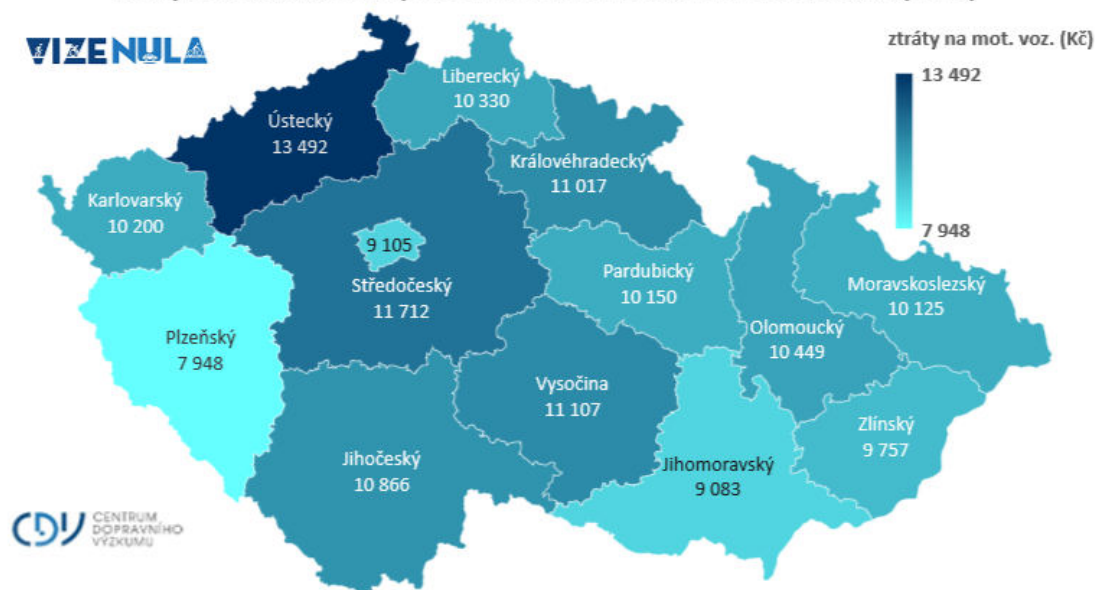
Ztráty z nehodovosti na pozemních komunikacích na obyvatele (2019)

Ztráty z nehodovosti na pozemních komunikacích na km (2019)

Ztráty z nehodovosti na pozemních komunikacích na mot. vozidlo (2019)

Z hlediska srovnání vývoje v jednotlivých krajích (ztráty na obyvatele, km silnic, motorová vozidla) si v roce 2019 oproti roku 2018 polepšilo **hl. město Praha, Karlovarský, Liberecký a Plzeňský kraj**; ostatní kraje si pohoršily. V roce 2018 si polepšil pouze Zlínský kraj, o rok dříve v roce 2017 si polepšily kraje Středočeský a Olomoucký.

Strategie BESIP 2021-2030 a VIZE NULA

Strategické cíle týkající se bezpečnosti na pozemních komunikacích až do letošního roku 2020 zaštiťuje Národní strategie bezpečnosti silničního provozu 2011-2020, na kterou navazuje Strategie BESIP 2021-2030 (Strategie BESIP). Cílem Strategie BESIP je snížení závažných následků dopravních nehod (usmrcené a těžce zraněné osoby) tak, aby v cílovém roce 2030 počet usmrcených a těžce zraněných osob klesl na polovinu oproti roku 2020. Strategické cíle vycházejí z tzv. **VIZE NULA**, jejímž základním cílem je, aby nejpozději v roce 2050 nebyla na pozemních komunikacích usmrcena nebo těžce zraněna žádná osoba.

Kromě stanovených strategických cílů jsou pak v návazném dokumentu Strategie BESIP, Akčním programu, stanovena různá dopravně-bezpečnostní opatření, která by měla vést ke snížení počtu a závažnosti dopravních nehod. Na aktivitách v rámci Akčního programu se podílí celá škála subjektů (ministerstva, kraje, obce a další) tak, aby jednotlivá opatření byla cílena do konkrétních oblastí s jasně vymezenou odpovědností za jejich realizaci.

Pokud budou stanovené cíle úspěšně naplňovány, kromě pozitivního dopadu ve smyslu zvýšení bezpečnosti na pozemních komunikacích bude docházet k postupnému **snížování celkových ztrát z dopravní nehodovosti**.

Kontakty:

Ing. Alena Vyskočilová, Ph.D., vedoucí Oblasti hodnocení bezpečnosti a strategií, e-mail:

alena.vyskocilova@cdv.cz

RNDr. Jan Tecl, jan.tecl@cdv.cz

Ing. Lenka Tomešová, lenka.tomesova@cdv.cz

Kontakt pro média:

Šárka Želinská, vedoucí úseku marketingu

tel. 778 737 336, e-mail: sarka.zelinska@cdv.cz

